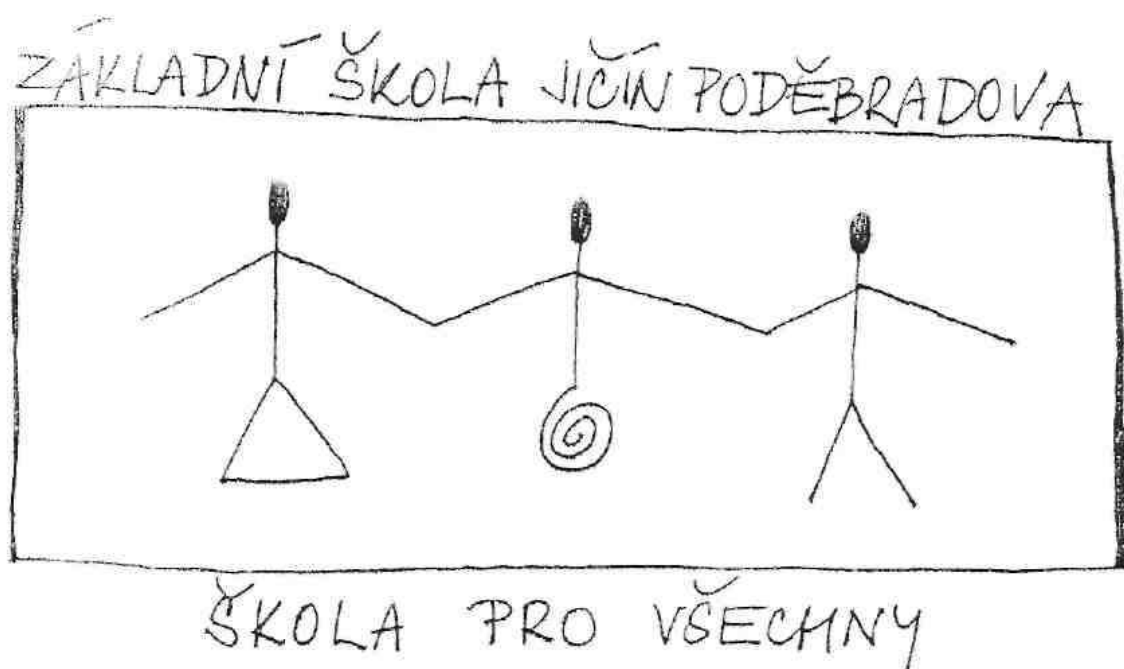

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání vytvořený podle RVP ZV

3. DODATEK

ŠKOLA PRO VŠECHNY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, JIČÍN, PODĚBRADOVA 18

1. Identifikační údaje

1. **Název programu:** ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Zpracovaný podle RVP ZV
3. dodatek

Motivační název: „ŠKOLA PRO VŠECHNY“

1.1 Údaje o škole:

Název školy: Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Adresa: Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Ředitel školy: Mgr. Miloš Vejvoda
Kontakty: tel.: 493 531 278
web.: <http://3zs.jicin.cz>
e-mail: skola@3zs.jicin.cz
IČO: 75019485
IZO: 102206180
RED-IZO: 650060954
č. j. 82/2013

Koordinátoři ŠVP: Mgr. Michaela Štálová, koordinátor pro I. stupeň
Mgr. Hana Holasová, koordinátor pro II. stupeň

1.2 **Zřizovatel:** Město Jičín
Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín
IČO: 00271632
tel.: 493 545 111
www.mujiicin.cz

1.3 **Platnost dokumentu:** od 1.9. 2013

.....
Mgr. Miloš Vejvoda
ředitel školy

2. Charakteristika dodatku

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program „Škola pro všechny“ ve znění platných dodatků účinností od 1. září 2013.

1. Mění se učební plán 2. stupně.
Snižuje se počet vyučovacích hodin volitelných předmětů v 7.,8. a 9. ročníku o 2 hodiny. Nově se zařazuje Další cizí jazyk v 7.,8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.
2. Další cizí jazyk se přeřazuje z Doplňujících vzdělávacích oborů do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 7.,8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, je pro něj využito 6 disponibilních hodin.
3. Cizí jazyk – německý jazyk se nevyučuje.
4. Dochází k úpravám ve výstupech a v učivu vyučovacích předmětů Cizí jazyk – anglický jazyk a Matematika a její aplikace.
5. Nově je zařazeno téma *Finanční gramotnost* do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a společnost. Upravují se a doplňují výstupy a učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vyučovacího předmětu Výchova k občanství.
6. Téma *Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí* je zařazeno do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a především do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Upravují se a doplňují výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučovacích předmětů Přírodopis, Zeměpis a Výchova ke zdraví a doplňuje se učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vyučovacích předmětů Přírodopis, Zeměpis a Výchova ke zdraví.
7. *Dopravní výchova* je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví. Upravují se a doplňují výstupy a učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví.
8. Téma *Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.)* je zařazeno do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví. Upravují se a doplňují výstupy a učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vyučovacích předmětů Přírodopis a Výchova ke zdraví.

9. Téma *Korupce* je zařazeno ve výstupech vyučovacího předmětu Občanská výchova a v učivu vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ve vyučovacím předmětu Občanská výchova.
10. *Obrana vlasti* je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a společnost. Doplnují se výstupy vyučovacího předmětu Občanská výchova a učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vyučovacího předmětu Občanská výchova.
11. *Ruší se kapitola 6.2 Autoevaluace školy*. Na základě novely zákona č. 472/2011 Sb. se zrušuje povinnost zpracovávat vlastní hodnocení školy jako samostatný dokument. Vlastní hodnocení školy je východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Vyjádření školské rady k návrhům změn ve ŠVP

Dne se vyjádřila školská rada dle § 168 školského zákona k návrhu úprav Školního vzdělávacího programu Škola pro všechny platných k 1. 9. 2013 dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j.: MSMT – 2647/2013 – 210.

.....
Ing. Jiří Vitvar
předseda školské rady

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

4.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9.ročník	Celkem	Z toho DČD *
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	4	4+1	3+2	18	3
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk		2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	3+2	18	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0+1			2	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1+1	2	8	1
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1	7	1
	Chemie			2	2	4	
	Přírodopis	2	1+1	1	2	7	1
	Zeměpis	1+1	2	1	1+1	7	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
	Výchova ke zdraví	1	1	0+1		3	1
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0+1	4	1
Volitelné předměty				+2	+2	4	4
Celková časová dotace		28	30	32	32	122	
Z toho disponibilní časová dotace		2	4	8	10		24
*DČD - disponibilní časová dotace							

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán Školního vzdělávacího programu „ Škola pro všechny “ vychází z učebního plánu RVP ZV.

Disponibilní časová dotace je využita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí a volitelných předmětů.

Vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků využívá škola 6 disponibilních hodin pro Další cizí jazyk v 7. – 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Výčet nabízených volitelných předmětů se může od realizovaných volitelných předmětů lišit a každým rokem měnit v závislosti na odborné aprobovanosti pedagogického sboru a na počtu, složení a zájmu žáků jednotlivých tříd.

4.4 Volitelné předměty

4.4.1 Přehled volitelných předmětů

- Konverzace v cizím jazyce 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Vedení domácnosti 8.- 9. ročník (2 hodiny)
- Sportovní a pohybové aktivity 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Seminář z přírodovědných předmětů 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Výtvarný seminář 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Seminář ze společenskovedních předmětů 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Informatika 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Seminář z matematiky 8.- 9. ročník (1 hodina)
- Seminář z českého jazyka 8.- 9. ročník (1 hodina)

4.4.2 Obsahová náplň volitelných předmětů

Konverzace v cizím jazyce

Předmět je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby v tematických okruzích blízkých zájmům a věku žáků. Podporuje rozvíjení schopností pro obsažnější komunikaci.

Vedení domácnosti

Předmět poskytuje žákům prostor pro získání dalších praktických a uživatelských dovedností spojených s vedením a provozem domácnosti a s osvojením si pracovních postupů při různých činnostech v domácnosti.

Sportovní a pohybové aktivity

Předmět slouží k upevňování a zkvalitňování pohybových dovedností a jako průprava pro nácvik náročnějších činností a vzbuzení zájmu o pravidelnou sportovní činnost.

Seminář z přírodovědných předmětů

Předmět může mít fyzikální, chemické, biologické nebo zeměpisné zaměření. Seminář je možno vyučovat tak, že celý obsah tvoří pouze jedno zaměření, nebo se v něm kombinuje učivo různých zaměření. Hlavním cílem je rozvíjet aktivní, samostatné a tvůrčí činnosti žáků.

Výtvarný seminář

Obsahem předmětu je rozvíjení vlastní tvořivosti a teoretické seznamování s fragmenty výtvarného umění, osobní setkávání a konfrontace s uměleckým dílem.

Seminář ze společenských věd

Předmět je vytvářený pro žáky se specifickým zájmem o historii i současnost různých oblastí lidského života a kultury, o problémy života v současném světě, o praktické otázky života a vztahů mezi lidmi, o hlubší poznání problémů souvisejících s utvářením a rozvojem osobnosti mladého člověka.

V rámci předmětu lze od školního roku 2010/2011 zařadit Etickou výchovu.

Informatika

Cílem předmětu je prohlubování znalostí a dovedností z oblastí výpočetní techniky a rozvíjení tvořivé schopnosti uplatnit dosažených vědomostí při řešení praktických problémů, s nimiž se žák setkává ve škole i mimo školu. Vyučující může modifikovat jednotlivé tematické celky v souladu s možnostmi školy, úrovní vědomostí a aktuálními potřebami a zájmy žáků.

Seminář z matematiky

Předmět má za cíl shrnutí a prohloubení dovedností v oboru matematiky s důrazem na aplikační úlohy popisující běžné situace života a technické praxe.

Seminář z českého jazyka

V rámci tohoto předmětu se žáci zaměří na zvládnutí rozšiřujícího učiva českého jazyka a literatury. Seminář je zaměřen na procvičení a rozšíření znalostí gramatických a literárních. Aktivity budou směřovat ke správnému užívání jazyka vzhledem ke komunikační situaci.

5.1.2 Cizí jazyk - anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka na základní škole vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy Evropy, ale i světa. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Anglický jazyk je vyučován ve druhém až devátém ročníku. Ve druhém ročníku je vyučována jedna hodina týdně. Ve třetím až devátém ročníku je vyučováno po třech hodinách týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu anglický jazyk

- poskytovat žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází
- budovat na jednoduchých textech čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát
- ponechat žákům prostor, aby si z textů říkadel a jednoduchých básniček sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty
- pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa
- pochopit jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjet pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektovat kulturní rozmanitost
- seznamovat se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi
- osvojit si učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
- rozšiřovat všeobecný kulturní obzor

Učivo - 1. stupeň

1. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
2. slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
3. tematické okruhy:
 - a / pozdravy, rozloučení, představení se, instrukce běžné ve výuce
 - b / barvy
 - c / čísla
 - d / rodina
 - e / zvířata
 - f / lidské tělo
 - g / hračky
 - h / hodiny – čas
 - ch/ dny v týdnu , kalendář
 - i / volný čas
 - j / hláskování – abeceda
 - k / obchod – nakupování
 - l / škola
 - m / domov , bydliště
 - n / povolání
 - o / jídlo
 - p / sport a péče o zdraví
 - q / dopravní prostředky
4. mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Učivo – 2. stupeň

1. zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
2. slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem
3. tematické okruhy:
 - a / domov
 - b / rodina
 - c / bydlení
 - d / škola
 - e / volný čas
 - f / kultura
 - g / sport
 - h / péče o zdraví
 - ch / pocity a nálady
 - i / stravovací návyky
 - j / příroda a město
 - k / nákupy a móda
 - l / společnost a její problémy
 - m / volba povolání
 - n / moderní technologie a média
 - o / cestování
 - p / reálie zemí příslušných jazykových oblastí
4. mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita, rozvoj schopností poznávání; sociální rozvoj - komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák je schopen:

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí - li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Žák je schopen:

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

Žák je schopen:

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- diskutovat v malé skupině
- respektovat názory ostatních

Kompetence občanské

Žák je schopen:

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi
- srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

Žák je schopen:

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence k řešení problémů

Žák je schopen:

- rozpoznat a pochopit problém
- obhájit si svůj názor

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Jazyk a jazyková komunikace	<i>Předmět:</i> Anglický jazyk	<i>Období:</i> 1.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení, představování se, vyjadřování souhlasu a nesouhlasu • instrukce běžné ve výuce 	2.- 3.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> • barvy a moje hračky • čísla / 1 – 20/ • zvířata • moje rodina • moje tělo • moje oblečení • můj dům • zvuková a grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	2 – 3.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • čísla / 0 - 20 /, základní fonetické značky • slovní zásoba z tematických celků • základní výslovnostní návyky 	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj - komunikace
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj- kreativita
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda/ hláskování/ • použije jednoduché věty a slovní spojení • osvojení a používání základní slovní zásoby • základní výslovnostní návyky 	2.-3.	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • základní gramatické struktury a typy vět 	2.-3.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Jazyk a jazyková komunikace	<i>Předmět:</i> Anglický jazyk	<i>Období:</i> 2.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • pořádek slov ve větě • odlišnosti českého a anglického slovosledu • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj -komunikace
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov • práce se slovníkem 	4. - 5.	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • odvození významu slova z kontextu • tvorba otázky a záporu • porovnávání zvyků a tradic v ČR a realie zemí příslušných jazykových oblastí 	4. - 5.	Multikulturní výchova- etnický původ
rozumí jednoduchému poslechovému textu	<ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	4. - 5.	
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě • základní gramatické struktury a typy vět 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
vyplní osobní údaje do formuláře			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Jazyk a jazyková komunikace	<i>Předmět:</i> Anglický jazyk	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u> Žák:	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • škola • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti 	6.-7.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
mluví o své rodině, kamarádech	<ul style="list-style-type: none"> • rodina • nákupy / přítomný čas průběhový, řadové číslovky, měsíce / • životní styl / přítomný čas prostý / • volný čas a záliby / příd. jm. a příslovce / • orientuje se na nádraží, koupí si jízdenku • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům 	6.-7.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problematika životního prostředí
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal			
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích			
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • člověk, zvířata, části těla, / • charakterizuje postavy, povahové vlastnosti • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru 	6.-7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně			
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní péče • používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka 	6.- 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Jazyk a jazyková komunikace	<i>Předmět:</i> Anglický jazyk	<i>Období:</i> 3.	
rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech			
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • stravovací návyky • ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	6.-7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat			
reaguje na jednoduché písemné sdělení			
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<ul style="list-style-type: none"> • příroda /texty se zeměpisnou tematikou • slovní a větný přízvuk • intonace • ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	6.-7.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problematika životního prostředí Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
reaguje na jednoduché písemné sdělení			
vypráví jednoduchý příběh či událost			
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Jazyk a jazyková komunikace	<i>Předmět:</i> Anglický jazyk	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
<p>Žák:</p> <p>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>dorozumí se v běžných každodenních situacích</p> <p>vede jednoduchou komunikaci</p> <p>umí napsat krátké gramaticky správné texty, mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> způsob života - porovnávání / min. čas prostý, průběhový, předpřítomný, umí vyjádřit politování /, setkávání / telefon. rozhovor /, požádání /Could you...,please?/, volný čas / vyjadřování spokojenosti či nespokojenosti /, rodina, zdraví, zaměstnání / vyjadřování budoucnosti/ sport, hudební skupiny, tvoření návrhů, rozhovory teenagerů / reakce na podnět / 	8. - 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> četba textů s tematikou Velké Británie a USA četba textů na téma životní prostředí předložky a spojky ve větách vedlejších, pravidla pořadí příd. jm., tvoření příd. jmen příponami, stupňování příslovcí, popis místa podmínkové věty 1. a 2. typu 	8. - 9.	Výchova k myšlení v evr. a globálních souv. - Evropa a svět nás zajímá
<p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> předpony, přípony 	8. - 9.	
<p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> četba autentického materiálu, časopisů 	8. - 9.	
<p>vyplní údaje o sobě ve formuláři</p>	<ul style="list-style-type: none"> základní vztahy - prostorové, časové, kvalitativní i kvantitativní životopis, článek do časopisu o znečištění živ. prostředí 	8. - 9.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Jazyk a jazyková komunikace	<i>Předmět:</i> Anglický jazyk	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u> Žák:	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
vypíše jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> určování slovních druhů, stavba rozvité věty, předložky, zájmena v předmětném tvaru 	8. – 9. .	
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> konverzace v daných tematických celcích – domov, bydlení, kultura, sport, počasí, město, móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	8. – 9.	
orientuje se v časech podle jízdních řádů, požádá o svolení, o službu, o pomoc	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření žádosti, vyhledávání časových údajů 	8. – 9.	

5.1.4 Další cizí jazyk – německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dalšího cizího jazyka umožňuje rozvíjet a rozšiřovat jazykové vzdělání žáků, poskytuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Žáci si osvojují vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce a to v běžných každodenních situacích a tématických okruzích blízkých zájmům a věku žáků. Osvojování dalšího cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vzájemné mezinárodní porozumění a toleranci a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Německý jazyk jako další cizí jazyk je vyučován v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu německý jazyk

- probuzení zájmu o studium německého jazyka
- rozvíjení schopnosti porozumět a chápat slyšené i čtené texty a interpretovat jejich obsah
- komunikace v běžných situacích každodenního života
- souvislé vyjadřování (ústní i písemné) týkající se témat každodenního života
- plynulé a foneticky správné čtení s porozuměním
- seznámení se s reáliemi německy mluvících zemí
- práce s autentickými materiály (zvukovými i tištěnými)
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci nacházejí shodné, podobné a odlišné znaky studovaných cizích jazyků
- žáci promýšlí a plánují řešení problémů na základě vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- žáci mají dostatek příležitostí k vyjádření svých myšlenek, k naslouchání a k zapojení se do diskuze v německém jazyce
- žáci využívají získané dovednosti v německém jazyce pro komunikaci s ostatním světem

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupracovat s druhými
- žáci jednají ohleduplně, dokáží si pomoci
- žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci se seznamují se stylem života v německy mluvících zemích
- učitel vede žáky k toleranci k jiným národům

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni ke správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček
- žáci se učí pracovat samostatně, systematicky a cílevědomě

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Erste Schritte <ul style="list-style-type: none"> • Das ABC • Grüsse • Zungenbrecher • Wochentage • Zahlen • Farben • Namen • Internacionalizmy 	7.	EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – rozvoj schopností poznávání; seberegulace a sebeorganizace MKV – multikulturalita
vyslovuje foneticky správně jednoduché fráze			
poskytne požadované informace			
umí pozdravit a poděkovat, sdělit své telefonní číslo			
správně hláskuje německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména			
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného	Ich heisse, ich wohne in ... <ul style="list-style-type: none"> • Zusammen • Formular • Neu in der Schule • Länder und Leute • Wer ist das? Wer wohnt wo? • Wir lesen Comics • Projekt „ICH“ 	7.	MDV – tvorba mediálního sdělení OSV – sebepoznání a sebepojetí
vyplní základní údaje o sobě do formuláře			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
získává a poskytne požadované informace			
umí poděkovat, poprosit o opakování sdělení			
napíše jednoduchou odpověď na W – otázky a na otázky zjišťovací			
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
používá 1., 2., 3. osobu čísla jednotného a 3. osobu čísla množného pravidelných sloves a slovesa <i>sein</i> a <i>mögen</i>			
napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného			
vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Meine Familie <ul style="list-style-type: none"> • Bei uns zu Hause • Familienfotos 	7.	OSV – sebepoznání a sebepojetí; mezilidské vztahy

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> 3.	
sdělí ústně i písemně základní údaje o své rodině, popíše rodinnou fotografii	<ul style="list-style-type: none"> • Gegenteile • Corinne erzählt • Das ist Familie Nowak • Bildergeschichte • Projekt „Meine Familie“ 		MDV – tvorba mediálního sdělení
používá správně přídavné jméno v přísudku, přivlastňovací zájmena <i>mein – meine, dein – deine</i>			
porozumí krátkému textu			
reprodukuje obsah obrázkového příběhu			
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	<p>Freunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zum Training • Personen beschreiben • Was spielst du am liebsten? • Meine Freunde. Meine Clique • Projekt „Mein Freund“ 	7.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; poznávání lidí; mezilidské vztahy MDV – tvorba mediálního sdělení
sdělí ústně i písemně základní údaje o svém kamarádovi a svých zájmech			
zeptá se, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane			
napíše odpovědi na sdělení za správného použití předložky <i>um</i> v časových údajích			
chápe nepřímý pořádek slov v oznamovací větě			
pojmenovává předměty školní potřeby, jednoduše popíše věci, osoby a zvířata	<p>Schule, Schule</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schulsachen • Meine Schulsachen • Wir spielen Schule • Bilder aus Deutschland • Projekt „Schulsachen“ 	7.	OSV – rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadované informace			
chápe používání určitých a neurčitých členů u podstatných jmen			
posoudí správnost			
zná základní informace o Německu			
tvoří jednoduché příkazy za použití rozkazovacího způsobu			
v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
popíše ústně i písemně své činnosti během týdne			
zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace			
vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Mein Hobby <ul style="list-style-type: none"> • Hobbys • Dialoge • Katkas Post • Hobbymosaik • Unsere Post nach Deutschland • Projekt „Hobbys“ 	7.	EGS – Evropa a svět nás zajímá
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			OSV – sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; komunikace
vypráví o svých koníčcích a o koníčcích svých kamarádů			MDV – tvorba mediálního sdělení
domluví si telefonicky odpolední program a dokáže odmítnout navržený program			
umí správně časovat pravidelná slovesa a sloveso <i>sein</i> v přítomném čase			
napíše jednoduchý e-mail o sobě			
správně používá předložku <i>am</i> v časových údajích			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> <i>3.</i>	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	<p>Ich habe keinen Computer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Max telefoniert • Was kauft Oskar? • Wir haben viele Sachen • Die Tiere von Ute • Hast du Tiere? • Katkas Brief • Ich stelle Wien vor • Projekt „Tiere“ 	8.	<p>EV – ekosystémy; základní podmínky života</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu			
zapojí se do jednoduché telefonické konverzace			
odpovídá na jednoduché otázky a otázky pokládá			
napíše dopis za správného použití základních gramatických struktur a vět			
popíše ústně i písemně zvířata			
popíše, co kdo dělá na počítači			
řekne, že někdo něco má nebo kupuje a co kdo fotografuje			
naučí se časovat sloveso <i>haben</i>			
používá správně 4. pád podstatného jména s neurčitým členem a zápor <i>kein</i> ve 4. pádě			
seznámí se se zajímavostmi Vídně			
umí počítat do 100 a základní matematické úkony	<p>Wo und wann?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Einladungen • Wie alt bist du? • Die Uhrzeit • Monate • Jahreszeiten • Wann hast du Geburtstag? • Tante Agathe sucht Max • Projekt „Jahreszeiten“ 	8.	<p>OSV – mezilidské vztahy; komunikace</p>
pojmenuje správně měsíce a roční období			
sdělí věk, přesný čas nebo telefonní číslo			
popíše, kde se nachází různé osoby, věci a zvířata			
napíše pozvánku na oslavu			
zeptá se na přesný čas a odpoví na otázku: Kolik je hodin?			
umí si zajistit ubytování, umí si koupit jízdenku			
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> 3.	
vyjádří za správného použití základních gramatických struktur a vět cestovní přání a jednoduše popíše cestovní plány	Ferien <ul style="list-style-type: none"> • Wer wohnt wo? • Ein Brief • Wohin möchten sie reisen? • Eine Traumreise • Dialoge • Steckbrief • Projekt „Ferien“ 	8.	EGS – Evropa a svět nás zajímá
správně používá vazbu <i>ich möchte</i> , vazbu <i>reisen nach</i> , správně časuje <i>fahren</i>			OSV – komunikace
napíše jednoduchý pozdrav z dovolené			MDV – tvorba mediálního sdělení
sdělí údaje o sobě, vyplní vlastní dotazník			
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku			
vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby	Bei uns <ul style="list-style-type: none"> • Wohnung. Wohnen • Mein Zuhause • Traumhaus. • Traumwohnung • Traumzimmer • Martins Jahr • Projekt „Mein Zuhause“ 	8.	OSV – kreativita
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu			EGS – Evropa a svět nás zajímá
sdělí ústně i písemně základní údaje o místě, kde bydlí; popíše svůj pokoj a dům			MDV – tvorba mediálního sdělení
vyjádří gramaticky správně své představy o bydlení			
hovoří o činnostech během roku, v jednotlivých ročních obdobích, měsících			
správně časuje nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou			
zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace, poděkuje, vyjádří souhlas a odmítnutí	Wie komme ich...? <ul style="list-style-type: none"> • Dialoge • Unser Programm • Stadtplan 	8.	EGS – Evropa a svět nás zajímá
poskytne požadované informace			OSV – komunikace
vede rozhovory s reakcí na popis cesty			
rozumí základním nápisům ve městě			
používá správně předložky se 3.p.			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje			
vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky právně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby			MKV – kulturní diference; etnický původ
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku	Mein Tag		OSV – komunikace; sebepoznání a sebepečení; seberegulace a sebeorganizace
sdělí ústně i písemně základní údaje o průběhu svého dne, o svých povinnostech, koníčcích, schopnostech a o svém jídelníčku	<ul style="list-style-type: none"> • Tagesprogramm • Pflichten und Hobbys • Lebensmittel • In Supermarkt • Projekt „Mein Tag“ • Projekt „Lebensmittel“ 	9.	MDV – tvorba mediálního sdělení
pracuje s časovými údaji v průběhu dne			EGS – Evropa a svět nás zajímá
používá číslovky větší než 100			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů v obchodě			
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho týdenních plánů			
rozumí obsahu a smyslu čteného textu	Meine Woche		MDV – tvorba mediálního sdělení
napíše jednoduché sdělení, co se smí, může a musí ve škole	<ul style="list-style-type: none"> • Stundenplan • Unterricht • Projekt „Meine Woche“ • Projekt „Stundenplan“ 	9.	OSV – sebepoznání a sebepečení; seberegulace a sebeorganizace; komunikace
správně používá způsobová slovesa, předložky a zájmeno <i>man</i>			
seznámí se s památkami Berlína			
domluví si schůzku			
pracuje s rozvrhem hodin			
rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	Was tut dir weh?		
dá někomu pokyn a příkaz	<ul style="list-style-type: none"> • Körper. Körperteile • Beim Arzt • Projekt „Körperteile“ 	9.	OSV – komunikace
popíše části těla člověka a vyjádří, co ho bolí, vede rozhovor s lékařem			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Předmět:</i> <i>Německý jazyk</i>	<i>Období:</i> 3.	
za správného použití préterita sloves <i>haben</i> a <i>sein</i> popíše situace, kde byl a co dělal			
za správného použití základních gramatických struktur a vět popíše místo, kde bydlí	In der Stadt, auf dem Lande <ul style="list-style-type: none"> • Verkehr • Stadtplan • Projekt „Verkehrsmittel“ 	9.	EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – komunikace
reprodukuje obsah promluvy a jednoduché konverzace s turisty			
umí požádat o informaci a poděkovat za ni			
vyjádří jakým dopravním prostředkem a kam chce jet			
orientuje se podle jednoduchého plánu a popíše cestu			
správně používá <i>ich möchte</i>			
rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám			
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku			
jednoduše popíše za správného použití základních gramatických struktur a vět počasí, činnosti během roku a oblečení			
umí poblahopřát v ústní i písemné formě			
používá préteritum některých modálních sloves			
rozlišuje a správně používá osobní a přivlastňovací zájmena			
vypráví o průběhu dne v minulém čase a o zážitcích z dovolené	Wieder Ferien <ul style="list-style-type: none"> • Urlaub. Ferien • Reisen • Projekt „In den Ferien“ 	9.	EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – seberegulace a sebeorganizace
vyjádří jednoduchým způsobem a gramaticky správně, co se mu líbí, nelíbí a co ho baví			
ústně i písemně zpracuje své plány na prázdniny			

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět matematika prolíná celým základním vzděláváním, klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům a jejich vzájemným vztahům.

Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v oborech profesionální přípravy i různých směrech studia na středních školách.

Předmět matematika je vyučován jako samostatný předmět v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 5 hodin týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu matematika

- provádění početních operací v oboru přirozených čísel, a to pamětně i písemně
- řešení úloh z praxe s užitím početních výkonů
- provádění odhadů výsledků, posuzování jejich reálnosti, zaokrouhlování výsledků
- čtení a užívání jednoduchých statistických tabulek a diagramů
- chápání významu proměnné, její užívání při řešení rovnic, nerovnic, úloh
- řešení metrických geometrických úloh (obvody, obsahy)
- orientování se v rovině a v prostoru
- dokazování jednoduchých tvrzení a vyvozování logických závěrů z daných předpokladů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání ; kreativita

Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice; komunikace

Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní matematické pojmy a vztahy, používají symboly a znaky
- žáci vyhledávají v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- žáci poznávají smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- žáci plánují postupy a úkoly
- žáci využívají prostředky výpočetní techniky
- žáci aplikují znalosti z matematiky v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci chápou význam kontroly dosažených výsledků
- žáci si uvědomují, že důležité je i zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení
- žáci se učí získávat informace potřebné k dosažení cíle
- žáci umí vyslovit závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhajovat

Kompetence komunikativní

- žáci umí formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě
- žáci sestavují znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- žáci spolupracují při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici či menší skupině

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- žáci se učí zodpovědnosti za svá jednání, dodržují dohodnuté postupy a termíny
- žáci respektují různé názory, oceňují zkušenosti jiných lidí a čerpají z nich poučení
- žáci si vytváří pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k uvědomělému plnění školních povinností a k zodpovědné domácí přípravě, k dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- žáci odmítají útlak a hrubé zacházení, podle svých možností poskytují účinnou pomoc
- žáci chrání a oceňují naše tradice, naše kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky bezpečně používat rýsovací a další pomůcky, udržovat je v pořádku, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- učitel učí žáky přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli, a uměli si stanovovat kritéria hodnocení vlastní práce
- učitel vyžaduje dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Matematika a její aplikace	<i>Předmět:</i> Matematika	<i>Období:</i> 1.	
<u>Očekávané výstupy</u> Žák:	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> manipulace s předměty počítání prvků 	1.	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice; komunikace</p>
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno (znaménka >, <, =) 	1.-3.	
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek 	1.-3.	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování čísel na 100, 10 	3.	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu 10 a s přechodem přes 10 	1.-2.	
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0 - 100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (1,2,3,4,5,6,7,10) 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0 - 1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (8,9) pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek 	3.	
provádí početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> závorky písemné algoritmy sčítání a odčítání (odhad a kontrola výsledku) 	2.-3.	
	<ul style="list-style-type: none"> násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným 	3.	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s užitím 	1.-3.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Matematika a její aplikace	<i>Předmět:</i> Matematika	<i>Období:</i> 1.	
aplikuje a modeluje osvojené početní operace	osvojených početních operací • slovní úlohy s užitím vztahů $n - \text{více(méně)}$		Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
	• slovní úlohy na vztahy $n - \text{krát více, } n - \text{krát méně}$	2.-3.	
	• řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony	3.	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• určování času, převádění jednotek času (hodina, minuta, sekunda)	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice; komunikace
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy • orientace a čtení matematických zápisů	1.-3.	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose • práce s údaji (jízdni řád, ceník)	2.-3.	
orientuje se v rovině a v prostoru - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• vpravo, vlevo, před, za • vyhledání určitých tvarů v okolí • třídění předmětů podle tvarů • rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh	1.	
	• určení obvodu jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran	3.	
	• tělesa - krychle, kvádr, koule, válec	1.-3.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, určí vzájemnou polohu dvou přímek	• bod, přímka, polopřímka, úsečka • měření v mm, cm (označení bodu, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek, sestrojení úsečky dané délky, vzájemná poloha dvou přímek, rovnoběžky, různoběžky, kolmice)	2.-3.	
rozezná a modeluje jednoduché	• modelování geometrických	1.-3.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Matematika a její aplikace	<i>Předmět:</i> Matematika	<i>Období:</i> 1.	
souměrné útvary v rovině	útvary podle zadání		

<i>Oblast:</i> Matematika a její aplikace	<i>Předmět:</i> Matematika	<i>Období:</i> 2.	
<u>Očekávané výstupy</u> Žák:	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> • užití vlastností početních výkonů (asociativnosti, komutativnosti) 	4.-5.	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání; kreativita</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice; komunikace</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
provádí pamětné i písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do 100 000 • velká násobilka • písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem • dělení jednociferným číslem • dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do milionu • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem • dělení dvojciferným číslem 	5.	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1 000, 100, 10, kontroly výpočtů 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly výpočtů 	5.	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • obor přirozených čísel • přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) 	4.-5.	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s jednou a se dvěma 	4.-5.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Matematika a její aplikace	<i>Předmět:</i> Matematika	<i>Období:</i> 2.	
v celém oboru přirozených čísel	početními operacemi		
vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daty 	4.-5.	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	4.	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> • práce s geometrickými útvary 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku 	5.	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce 	4.	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> • rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	4.	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • jednotky obsahu • síť kvádrů, krychle (různé pohledy na tělesa - shora, z předu, z boku) 	5.	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost 	4.	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- kreativita

5.4 Člověk a jeho svět

Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět byla zapracována témata Finanční gramotnost, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova, Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.), Korupce, Obrana vlasti. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že používají názorné pomůcky, pozorují přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět prvouka pomáhá žákům překlenout období, kterým je pro ně zahájení školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků, rozvíjí schopnosti účelně organizovat čas práce, zábavy, odpočinku. Předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o nejdůležitějších podmínkách života. Pomáhá formovat vztah k životu, k sobě, k jiným lidem a i k živočichům. Otevírá cestu k utváření základních životních postojů. Pěstuje u žáků vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem sebe.

Prvouka je vyučována v 1., 2. i 3. ročníku vždy 2 hodiny týdně jako samostatný předmět.

Cíle vzdělávání v předmětu prvouka

- osvojení schopnosti sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm
- vyjadřování vlastních názorů v mezilidské komunikaci, respektování názorů druhých
- osvojení potřebných vědomostí o sobě, jiných lidech, živočiších, rostlinách, škole, rodině, okolí
- osvojení dovedností, návyků potřebných pro plnění úkolů, pro komunikaci s okolím, ochranu svého zdraví a bezpečnosti a pro naplnění volného času
- chápání bezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií

- chápání významu spolupráce, pomoci, odpovědnosti
- hledání a objevování nového, poznávání a ověřování poznanych skutečností

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace; morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika; sociální rozvoj - mezilidské vztahy

Environmentální výchova – základní podmínky života

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují různé metody a způsoby pro efektivní učení
- žáci vyhledávají a třídí informace o lidech a přírodě
- žáci uvádí věci do souvislostí, propojují poznatky do širších celků a vytváří si pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- žáci poznávají smysl a cíle samostatného učení a vyvozují závěry
- žáci získávají pozitivní vztah k učení a dokáží poznatky uplatnit v životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají problémové situace ve škole i ve společnosti
- žáci využívají zdroje informací, vlastních vědomostí, dovedností (ověřování, srovnávání)
- žáci dokáží kriticky myslet a dokáží si uvědomit zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žáci správně a logicky formulují vlastní myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
- žáci využívají informační a komunikační prostředky (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- žáci rozumí textům, obrazovým materiálům o okolním světě

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve dvojicích a skupinách při vyhledávání a zpracování informací
- žáci stanoví pravidla pro činnost skupiny (atmosféra ve skupině, ohleduplnost, úcta, mezilidské vztahy)
- žáci se učí diskutovat ve skupině a efektivně pracovat
- žáci se učí vytvářet představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru, řídí své jednání a chování

Kompetence občanské

- žáci si uvědomují povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- žáci chápou vztahy v různých ekosystémech, společnostech
- žáci respektují naše tradice, kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky bezpečně používat nástroje a materiály
- učitel vymezí pravidla, upozorní na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- učitel naučí žáky pracovat podle návodů, postupů na základě vlastních zkušeností

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a jeho svět	<i>Předmět:</i> Prvouka	<i>Období:</i> 1.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • práce s plánem obce • vlastní bezpečnost • nebezpečné situace • škola – bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí, seberegulace a sebeorganizace
začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	<ul style="list-style-type: none"> • název obce a jejich částí • historická a památná místa, muzea • orientační body 	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova- poznávání lidí
rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení města a vesnice 	2.-3.	
rozliší příbuzenské vztahy v rodině, pozná úlohu rodiny projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, domov, pravidla a vztahy mezi členy rodiny, povinnosti • mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	1.-2.	
pozná význam a potřebu pracovních činností a povolání	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní činnosti lidí, tělesná a duševní práce • různá povolání • využití volného času 	1.-3.	
pozná dějovou souvislost v denním životě	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase • minulost, přítomnost, budoucnost 	1.-3.	
vnímá významné události regionu, kulturní a historické památky, rodáky, regionální báje a pověsti	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a historie naší obce 	2.-3.	
uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, rodině, soužití	<ul style="list-style-type: none"> • rozdílný způsob života 	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy
zná roční období, pozoruje, popisuje, porovnává	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika jednotlivých ročních období, změny počasí, život v přírodě 	1.-3.	Environmentální výchova - základní podmínky života
třídí přírodniny dle určujících znaků, organismy v regionu	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda • význam vody, vzduchu, ohně, půdy • podmínky života na Zemi 	2.-3.	Environmentální výchova - základní podmínky života
zvládá jednoduché pokusy, pozná rozdílné vlastnosti látek, základní veličiny, jednoduché nástroje a přístroje	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování a porovnávání vlastností látek 	2.-3.	
má hygienické a zdravotní návyky, základní znalost lidského těla, vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • životospráva, péče o zdraví 	1.-3.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a jeho svět	<i>Předmět:</i> Prvouka	<i>Období:</i> 1.	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla první pomoci • školní, třídní řád 	3.	Výchova dem. občana - občan, občanská společnost a stát
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, dle potřeby požádá o pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečnost • rizikové situace 	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí
zná pravidla silničního provozu	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu 	1.-3.	
adekvátně reaguje na mimořádné situace	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování 	1.-3.	
pozoruje přírodu, zaznamenává a vyhodnocuje výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • grafické zpracování pozorování 	3.	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí
zvládá společenské chování a stolování	<ul style="list-style-type: none"> • uplatnění pravidel chování a stolování v praxi 	2.-3.	

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda navazuje na předmět prvouka, přináší poznatky o přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Žáci se seznamují s důležitými událostmi, významnými osobnostmi regionálních i národních dějin. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, rozvíjí zájem žáků o poznání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v historických obdobích a v kulturních oblastech života. Poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a další informace ze života a z médií vysvětluje, uvádí do souvislostí a zobecňuje.

Předmět vlastivěda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a v 5. ročníku vždy 2 hodiny týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu vlastivěda

- poznávání různých druhů lidské práce, rozpoznávání činností lidí a jejich obrázení v tvářnosti krajiny, charakteru staveb
- poznávání místní krajiny a oblasti, vytváření představy o České republice a jejích jednotlivých oblastech
- utváření ucelené představy o přírodě, kultuře, historii, životě lidí na území naší vlasti
- utváření základních představ o způsobu života svých předků v historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství naší vlasti
- orientování se v terénu, práce s mapami, používání získaných vědomostí v praktických situacích
- rozvíjení schopnosti pozorovat, analyzovat, srovnávat a pojmenovávat věci, jevy a děje
- získávání vztahu ke kulturnímu bohatství vlasti, k přírodnímu prostředí, k historickým památkám
- orientování se v problematice peněz a cen, vedení k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí; poznávání lidí; hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova – ekosystémy

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova – kulturní diference

Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci využívají efektivních metod, způsobů a organizace vlastního učení
- žáci vyhledávají a třídí informace, chápou je a propojují je v praktickém životě
- žáci užívají termíny, znaky a symboly z oblasti vzdělávací, společenské a kulturní
- žáci posuzují dějinné události a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
- žáci poznávají smysl a cíle samostatného učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají problémové situace ve společnosti, plánují způsoby řešení
- žáci vyhledávají informace o historických i současných událostech, nacházejí shodné, podobné a odlišné znaky
- žáci kriticky myslí, uvážlivě rozhodují, jsou schopni obhájit své názory

Kompetence komunikativní

- žáci formulují vlastní myšlenky a názory v logickém sledu, užívají písemný i ústní projev
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a tvořivě je využívají
- žáci využívají informačních a komunikačních prostředků (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice)

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách při vyhledávání a zpracování informací (práce v týmu)
- žáci stanoví pravidla pro činnost skupiny (atmosféra v týmu, ohleduplnost, úcta, mezilidské vztahy)
- žáci respektují různé názory druhých, oceňují jejich zkušenosti a čerpají z nich
- žáci získávají sebedůvěru a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k uvědomělému plnění školních povinností a k zodpovědné domácí přípravě, k dodržování pravidel slušného chování
- žáci respektují názory druhých lidí a jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- žáci chápou vztahy v různých ekosystémech a v souvisejících environmentálních problémech
- žáci chrání a oceňují naše tradice, naše kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky bezpečně používat pomůcky, vymezuje pravidla a pracovní podmínky
- žáci přistupují k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska společenského významu (ochrana kulturních a společenských hodnot)
- žáci využívají získané znalosti a zkušenosti z oblasti vlastivědy k vlastnímu rozvoji a k dalšímu vzdělávání

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a jeho svět	<i>Předmět:</i> Vlastivěda	<i>Období:</i> 2.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: vysvětlí a určí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace 	4.	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí
určí zeměpisnou polohu v přírodě podle mapy, orientuje se podle světových stran, zná zásady pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> určování světových stran práce s mapou a kompasem 	4.	
rozlišuje náčrty, plány, typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a světa	<ul style="list-style-type: none"> orientace v mapě, plánech zeměpisné pojmy 	4.-5.	Environmentální výchova - ekosystémy
vyhledává regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury a hospodářství, posuzuje hledisko přírodní, historické, politické, správní a vlastnické	<ul style="list-style-type: none"> ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje Evropa, státy a města, regiony 	4.-5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
zprostředkovává zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> předávání osobních zkušeností z cest 	5.	Multikulturní výchova - kulturní diference
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky, armáda ČR 	4.	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě
specifikuje základní vztahy mezi lidmi, vyvozuje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, obci	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy pravidla slušného chování ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality rizikové situace, předcházení konfliktům 	4.	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí
rozlišuje rozdíly mezi lidmi, umí obhájit a odůvodnit vlastní názor, připustit omyl, dovede pracovat ve skupině	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu a komunikace 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která jsou v rozporu se základními lidskými právy nebo demokratickými principy	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva práva dítěte práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů majetku, včetně nároků na reklamaci, ochrana soukromého vlastnictví, 	4.	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a jeho svět	<i>Předmět:</i> Vlastivěda	<i>Období:</i> 2.	
	duševních hodnot		
rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> • základní formy vlastnictví • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	4.	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy 	4.	Environmentální výchova - ekosystémy
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných poznatků k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • čas a časová osa 	4.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků	<ul style="list-style-type: none"> • historický přehled, významné dny v roce 	4.-5.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
aktivně využívá archivy, knihovny, muzea, galerie, dostupné informace pro pochopení minulosti, zdůvodní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> • naše dějiny, český stát, Velká Morava • vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice naší země 	4.	
orientuje se v současnosti a v minulosti naší vlasti s využitím regionálních specifik, srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • Přemyslovci • Lucemburkové • Jagellonci • Habsburkové 	4.-5.	

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda navazuje svým obsahem na učivo prvouky v 1. - 3. ročníku. Opírá se o poznatky z různých přírodovědných oborů a je zaměřena na to, aby žáci získali vědomosti a dovednosti, které jim umožní poznávat přírodu, člověka a jím vytvořené prostředí a svět kolem nás. Osvojené učivo je založeno na pozorování, srovnávání a dalších aktivních činnostech. Součástí přírodovědy je výchova ke zdraví, která otevírá prostor pro lepší porozumění základním potřebám zdravého vývoje člověka.

Předmět přírodověda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. ročníku 1 hodinu týdně a v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu přírodověda

- získávání základních vědomostí o Zemi, člověku a technice
- poznávání základních jevů a vztahů v přírodě
- poznávání souvislostí mezi organismy navzájem, organismy a prostředím
- rozvíjení schopností samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu, řešit přiměřené úkoly a problémy
- utváření kladného vztahu k přírodě, ke zdraví, zdravému způsobu života, k ochraně životního prostředí
- orientování se v otázkách zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- orientování se v krizových situacích, v jejich rozpoznávání a řešení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti své i druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, mezilidské vztahy

Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci využívají efektivních metod, způsobů a organizaci vlastního učení
- žáci vyhledávají a třídí informace, chápou je a propojují je v praktickém životě
- žáci užívají termíny, znaky a symboly z oblastí přírodních a společenských jevů
- žáci pozorují, porovnávají, experimentují a vyvozují závěry pro využití v budoucnosti
- žáci poznávají smysl a cíle samostatného učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají problémové situace v přírodě a ve společnosti, plánují způsoby řešení
- žáci vyhledávají informace, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování variant různých řešení
- žáci prakticky ověřují správné postupy při řešení problémových situací
- žáci kriticky myslí, uvážlivě rozhodují, jsou schopni obhájit své názory

Kompetence komunikativní

- žáci formulují vlastní myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a tvořivě je využívají
- žáci využívají informačních a komunikačních prostředků (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách při vyhledávání a zpracování informací
- žáci stanoví pravidla pro činnost skupiny (atmosféra v týmu, ohleduplnost, úcta, mezilidské vztahy)
- žáci respektují různé názory druhých, oceňují jejich zkušenosti a čerpají z nich
- žáci získávají sebedůvěru a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých lidí a jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- žáci chápou vztahy v různých ekosystémech a v souvisejících environmentálních problémech
- učitel vede žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a k ochraně zdraví

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k bezpečnému použití nástrojů a materiálů, vymezuje pravidla a pracovní podmínky
- učitel vede žáky k uvědomování si společenského významu ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí
- žáci využívají získané znalosti a zkušenosti z oblasti přírodovědy k vlastnímu rozvoji a dalšímu vzdělávání

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a jeho svět	<i>Předmět:</i> Přírodověda	<i>Období:</i> 2.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, vztah člověka a přírody	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda 	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
vysvětlí na základě poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • Země, vesmír 	4.-5.	
zkoumá základní společenstva, zdůvodní vztahy, shody a rozdíly mezi organismy v určité lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> • fauna a flóra v podnebných pásech, přizpůsobivost organismů 	4.	Environmentální výchova - ekosystémy
porovnává základní projevy života organismů, třídí poznatky, řadí do skupin	<ul style="list-style-type: none"> • dělení organismů, práce s atlasy a klíči, encyklopedie 	4.-5.	
zhodnotí činnosti člověka v přírodě, rozlišuje aktivity podporující nebo škodící prostředí či zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a příroda, ekologie 	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	<ul style="list-style-type: none"> • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	4.-5.	
založí, naplánuje, zdůvodní a vyhodnotí jednoduchý pokus	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy 	4.	
využívá poznatků o lidském těle, vysvětlí základní funkce orgánových soustav, podporuje vlastní zdravý způsob života	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy • péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence úrazů 	5.	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, seberegulace a sebeorganizace
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, vývoj dítěte před a po narození	<ul style="list-style-type: none"> • etapy vývoje člověka 	4.	
plánuje dle vlastních potřeb účelně svůj čas pro učení, zábavu a odpočinek	<ul style="list-style-type: none"> • denní režim 	4.	
chová se účelně v situacích ohrožujících zdraví, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec i cyklista	<ul style="list-style-type: none"> • chování v krizových situacích • vhodná i nevhodná místa pro hru, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě 	5.	
předvádí v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> • drogy – prevence, návykové látky • hrací automaty a počítače, 	5.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a jeho svět	<i>Předmět:</i> Přírodověda	<i>Období:</i> 2.	
	nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	<ul style="list-style-type: none"> • prevence • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení, požáry, integrovaný záchranný systém 	4.	
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc • prevence úrazu • přivolání pomoci, čísla tísňového volání 	5.	Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v základních pravidlech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	<ul style="list-style-type: none"> • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy, etická stránka vztahů, sexuality 	5.	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obor dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. V tomto oboru je zejména důležité poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen zejména na 19.-20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, nýbrž je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu dějepis

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi
- rozlišování mýtů a skutečnosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- vedení k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání; kooperace a kompetice; komunikace; mezilidské vztahy; poznávání lidí

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

Multikulturní výchova – lidské vztahy; etnický původ

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace o probíraných oblastech dle zadaných kritérií
- žáci k vyhledávání využívají více zdrojů
- žáci se seznamují s terminologií a symboly a dávají je do vzájemných souvislostí s ostatními předměty
- žáci poznávají smysl a cíl učení
- žáci uvádějí věci do souvislostí, propojují poznatky z různých oborů do širších celků

Kompetence k řešení úkolů

- žáci vyhledávají informace k řešení problémů, porovnávají je
- žáci samostatně řeší problémy a snaží se hledat vhodné možnosti řešení
- žáci jsou za svá rozhodnutí zodpovědní a přijímají důsledky
- žáci jsou si schopni své tvrzení obhájit
- žáci ověřují správnost řešení, aplikují řešení na další podobné situace

Kompetence komunikativní

- žáci souvisle a přesně formulují své názory, vhodně volí argumenty
- žáci se zapojují do diskuse, znají její pravidla, umí vyslechnout a respektovat názor druhých
- žáci si osvojují postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- žáci umí pracovat v týmu, podílí se na příjemné atmosféře
- žáci chápou význam samostatné práce, pracují na vlastním sebevzdělávání
- žáci umí diskutovat
- žáci jsou ohleduplní k druhým

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, váží si jejich názorů
- žáci přijímají základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- žáci se seznamují s vlastní i celosvětovou kulturou
- žáci respektují národní tradice a historické dědictví
- žáci se staví proti fyzickému i psychickému násilí
- žáci chápou základní ekologické souvislosti a problémy

Kompetence pracovní

- žáci umí využívat svých znalostí v praxi
- žáci dodržují vymezená pravidla, plní zodpovědně zadané úkoly
- žáci se snaží rozvíjet své vědomosti a vytvářejí si vlastní pohled na danou skutečnost
- žáci využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> <i>Člověk a společnost</i>	<i>Předmět:</i> <i>Dějepis</i>	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků; uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou dané informace shromažďovány	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do vyučování dějepisu • prameny poznání dějin 	6.	
osvojí si práci s časovou přímkou, orientuje se v historické mapě	<ul style="list-style-type: none"> • měření času 	6.	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců; orientuje se v pojmech přisvojovací a výrobní hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj člověka – pravěk 	6.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace, mezilidské vztahy
objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • způsob života a obživy • počátky řemesel a obchodu 	6.	
uvědomí si nerovnoměrnost vývoje jednotlivých oblastech světa; uvede příklady archeologických kultur na našem území	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a naše země v době pravěku 	6.	
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací; seznámí se s podstatou společenského uspořádání	<ul style="list-style-type: none"> • starověká civilizace – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína 		
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> • počátek písma kultury • přínos starověkých civilizací 	6.	
pochopí podstatu antické demokracie; demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury pro rozvoj kultury evropské	<ul style="list-style-type: none"> • Řecko – Athény, Sparta, Alexandr Veliký • literatura a náboženství 	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Multikulturní výchova – etnický původ
učí se chápat formy státní moci, porovnává formy vlády a postavení společenských skupin; s pomocí mapy popíše územní rozsah římské říše	<ul style="list-style-type: none"> • Řím – království, republika, císařství • počátky křesťanství a římská kultura • rozpad římské říše 	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Dějepis	<i>Období:</i> 3.	
			Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
popíše změny evropské situace s příchodem nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> • stěhování národů • Francká říše 	7.	
porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti, vymezí úlohu křesťanství, vysvětlí konflikty mezi světskou a církevní mocí a vztahu křesťanství ke kacírství a jiným věroukám	<ul style="list-style-type: none"> • Byzantská říše • křesťanství v raném středověku • Arabská říše 	7.	
popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám; objasňuje situaci Velkomoravské říše a vnitřního vývoje českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech; popíše životní styl Normanů, jejich výboje dá do souvislostí se vznikem Francie a Anglie	<ul style="list-style-type: none"> • Sámova říše • Velká Morava • Britské ostrovy v raném středověku • počátky českého, polského a uherského státu 	7.	
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	<ul style="list-style-type: none"> • struktura středověké společnosti • kultura středověké společnosti 	7.	
učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní; seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě; charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního a etnického; definuje problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát za posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • konflikt mezi Anglií a Francií • Husitská revoluce 	7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad; vysvětlí pojem „stavovská monarchie“, definuje spory mezi šlechtou a Jagellonci; definuje renesanci, zejména nezapomíná na její souvislost s antikou, vysvětlí podstatu humanismu	<ul style="list-style-type: none"> • doba poděbradská • doba jagellonská • italská renesance 	7.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Dějepis	<i>Období:</i> 3.	
popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> objevní plavby a jejich důsledky 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
seznámí se s pojem reformace, jejími příčinami a cíli; objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> reformační hnutí v Evropě situace v 15.-16. století v západní Evropě 	8.	
objasní příčiny důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	<ul style="list-style-type: none"> Třicetiletá válka 	8.	
osvojí si pojmy parlamentarismus, konstituční monarchie a absolutismus	<ul style="list-style-type: none"> historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské říši 	8.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady kulturních památek; chápe význam osvícenství	<ul style="list-style-type: none"> barokní kultura osvícenství 	8.	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<ul style="list-style-type: none"> přechod k průmyslové společnosti 	8.	
ujasní si pojem osvícenský absolutismus; uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie	<ul style="list-style-type: none"> České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. 	8.	
chápe pojem kolonie a jeho význam pro stát; uvědomí si význam boje za svobodu	<ul style="list-style-type: none"> koloniální mocnosti boj severoamerických osad za nezávislost 	8.	
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbití starých struktur v Evropě na straně druhé	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce napoleonské války průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změny sociální struktury 	8.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Dějepis	<i>Období:</i> 3.	
chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utváření novodobých států; seznámí se s příčinami a průběhem českého národního hnutí; uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran	<ul style="list-style-type: none"> • revoluční rok 1848 v Evropě • České země v době národního obrození • revoluční rok 1848 u nás 	8.	
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	<ul style="list-style-type: none"> • vznik USA • vývoj ve Francii • sjednocení Itálie a Německa 	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakouska-Uherska, popíše neúspěšný průběh snah o česko-rakouské vyrovnání; podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní, průmyslové i politické	<ul style="list-style-type: none"> • vznik Rakouska - Uherska 	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
charakterizuje hlavní změny konce 19. a počátku 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a v mezinárodních vztazích; charakterizuje soupeření mezi velmocemi; vysvětluje význam kolonií	<ul style="list-style-type: none"> • průmyslová revoluce • formování moderní občanské společnosti 	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
vysvětluje význam techniky ve světových válkách – klady i zápory; umí zhodnotit postavení českého národa v rámci rakousko-uherské monarchie, vysvětluje význam odboje, vymezuje význam mezinárodního postavení Československa	<ul style="list-style-type: none"> • 1. světová válka • ruská revoluce • domácí a zahraniční odboj • vznik Československa 	9.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
charakterizuje totalitní systémy, příčiny jejich nastolení; umí vyložit příklady antisemitismu, rasismu, vysvětlí pojem holocaust	<ul style="list-style-type: none"> • příčina a průběh 2. světové války • Československo za války 	9.	Multikulturní výchova – lidské vztahy; etnický původ
charakterizuje vývoj v Československu těsně po válce, jeho mezinárodní postavení, důvod rozdělení světa, střety bloků uvede na konkrétních příkladech; uvede příklady hospodářské a vojenské	<ul style="list-style-type: none"> • Československo do roku 1948 • uspořádání světa po válce • Studená válka 	9.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Dějepis	<i>Období:</i> 3.	
spolupráce mezi státy			
objasní nástup komunismu v Československu, uvede souvislost se SSSR, uvede příklady porušování lidských práv v 50.-60. letech	<ul style="list-style-type: none"> • únor 1948 • politický a kulturní vývoj v Československu 	9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
posoudí postavení rozvojových zemí, prokáže orientace v problémech současného světa, pokouší se vysvětlit pád komunistického systému	<ul style="list-style-type: none"> • svět a Československo v 80. letech • listopadová politika • vznik České republiky 	9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vědomosti získané v tomto předmětu mají pragmatický charakter a jsou tak v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti podněcují zájem o další činnosti a samostatné bádání žáka. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se.

Předmět občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět jednu hodinu týdně v šestém až devátém ročníku.

Cíle vzdělávání v předmětu občanská výchova

- orientace v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života, v problematice peněz a cen a vedení k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- osvojení dovednosti mezilidské komunikace a společenského styku
- získání použitelných poznatků z oblasti práva, orientování se v důležitých právních otázkách, praktické aplikování zásad odpovědného rozhodování
- utvoření ucelené představy o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití
- utvoření představy o lokálních i globálních problémech
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

Průřezová témata

Multikulturní výchova - etnický původ; kulturní diference; lidské vztahy; multikulturalita; princip sociálního smíru a solidarity

Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí; psychohygienu; kreativita; rozvoj schopností poznávání; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice; řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí; základní podmínky života; ekosystémy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

Mediální výchova - stavba mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti i v dějepisném a zeměpisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Občanská výchova	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<ul style="list-style-type: none"> státní symboly a jejich používání, státní svátky, památná místa na našem území, vlastenectví x nacionalismus 	6.-7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu			
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	<ul style="list-style-type: none"> rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a jejich respektování 	6.-7.	
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají			
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> práce s informacemi, prostředky masové komunikace, média 	6.-7.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	<ul style="list-style-type: none"> přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, mezilidská komunikace 	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem			
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	<ul style="list-style-type: none"> morálka a mravnost, demokracie, svoboda, pravidla chování 	6.-7.	Multikulturní výchova – kulturní diference
rozpoznává netolerantní a rasistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti			Multikulturní výchova – multikulturalita
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci	<ul style="list-style-type: none"> dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí, funkce rodiny 	6.-7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Občanská výchova	<i>Období:</i> 3.	
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<ul style="list-style-type: none"> podobnost a odlišnost lidí, rozdílnost myšlení a jednání 	6.-7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	<ul style="list-style-type: none"> sebezpoznavání, realistické posuzování skutečnosti, systém osobních hodnot, vrozené předpoklady člověka, hodnocení a sebehodnocení, posuzování druhých lidí 	6.-7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygienu
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<ul style="list-style-type: none"> majetek a vlastnictví, ochrana majetku duševního a hmotného, hospodaření s penězi, funkce a podoba peněz 	7.- 8.- 9.	
objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání			
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Občanská výchova	<i>Období:</i> 3.	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing 	7.-8.-9.	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní, • banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	7.- 8.- 9.	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané			
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb, uvede příklady jejich součinnosti	<ul style="list-style-type: none"> • tržní hospodářství, nabídka, poptávka, fungování trhu, tvorba ceny, inflace • výroba, obchod, služby a jejich funkce 	7.-8.- 9.	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz			
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	<ul style="list-style-type: none"> • království, republika a další formy státu 	7.	
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení státní moci, státní občanství, Ústava ČR, obrana státu 	8.-9.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Občanská výchova	<i>Období:</i> 3.	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> demokracie, demokratické režimy, svobodná volba a rozhodování v každodenním životě, volby 	8.-9.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů			
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	<ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva, práva dětí, šikana, diskriminace právo v každodenním životě, základní práva spotřebitele, styk s úřady 	7.-8.-9.	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství	<ul style="list-style-type: none"> druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní zákoník, právo, právní úkony, trestně - právní řízení 	8.-9.	
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci			
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	<ul style="list-style-type: none"> trestní zákoník, druhy trestů, soudy, trestně - právní orgány, předpisy a jejich porušování 	8.-9.	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů			
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a společnost	<i>Předmět:</i> Občanská výchova	<i>Období:</i> 3.	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<ul style="list-style-type: none"> NATO, OSN, EU, Rada Evropy 	8.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích			
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	<ul style="list-style-type: none"> významné globální problémy v Evropě a ve světě, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva			
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, v regionu			
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	<ul style="list-style-type: none"> NATO, OSN, EU, boj proti mezinárodnímu terorismu a jeho prevence 	9.	

5.6 Člověk a příroda

Do vzdělávací oblasti je začleněno téma Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis učí žáka chápat celistvost života, poznávat složitosti světa kolem sebe, chápat vztahy mezi přírodou a lidskými činnostmi a připravuje žáka na reálný život v přírodě a společnosti. Je zaměřen na poznávání přírody a přírodních zákonitostí a umožňuje žákovi rozvíjet klíčové kompetence.

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku. V 6., 7. a 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. ročníku jednu hodinu týdně. Navazuje a dále obohacuje učivo z prvouky a přírodovědy.

Cíle vzdělávání v předmětu přírodopis

- získávat a rozvíjet poznatky o přírodním prostředí, poznávat živou a neživou přírodu a vztahy mezi nimi
- používat základní přírodopisné pojmy
- získávat a rozvíjet dovednosti pracovat s různými objekty živé a neživé přírody
- respektovat přírodní hodnoty a lidské výtvořy
- aktivně podporovat ochranu životního prostředí
- podporovat trvalý zájem o poznávání přírodních útvarů, zdrojů a chráněných přírodních památek
- rozvíjet kritické myšlení a logické uvažování
- aplikovat přírodopisné poznatky v praktickém životě
- znát průběh a příčiny různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání

Environmentální výchova – ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova – etnický původ

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vytvářet si komplexní pohled na přírodní zákonitosti
- vyhledávat a třídit informace
- osvojit si obecně užívané termíny a umět je používat v praxi
- samostatně pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vybírat si vhodné metody a způsoby učení a dalšího vzdělávání, získávat pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat a pochopit problémové situace, určovat vhodné způsoby řešení
- hledat vhodné informace k optimálnímu řešení problému
- samostatně řešit problémy
- ověřovat si prakticky správnost řešených problémů
- obhájit svá rozhodnutí a být za ně zodpovědný

Kompetence komunikativní

- umět kultivovaně vyjádřit své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
- umět naslouchat druhým lidem a zapojit se do diskuse
- rozumět textům, obrazovým materiálům a využívat je ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině a zkvalitňovat týmovou práci
- využívat zkušenosti druhých a respektovat různá hlediska

Kompetence občanské

- respektovat druhé lidi, mít schopnost empatie, odmítat útlak a násilí
- znát svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- chápat výhody dodržování zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení a dodržovat vymezená pravidla
- naučit se stanovit si kritéria hodnocení vlastní práce

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Přírodopis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u> Žák:	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
vysvětlí vznik a stavbu Země a vznik života na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> • Země a život 	6.	EV – základní podmínky života
popíše buňku vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát	<ul style="list-style-type: none"> • buňka 	6.	
vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem	<ul style="list-style-type: none"> • jak třídíme organismy 	6.	
vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • fotosyntéza • dýchání 	6.	
dokáže roztrždit organismy do říší	<ul style="list-style-type: none"> • třídění organismů 	6.	
pochopí rozdíl mezi bakterií a virem	<ul style="list-style-type: none"> • viry • bakterie 	6.	
pochopí potravní řetězce	<ul style="list-style-type: none"> • jednobuněčné rostliny • jednobuněčné houby • jednobuněční živočichové 	6.	
zná význam řas a vybrané zástupce	<ul style="list-style-type: none"> • mnohobuněčné řasy 	6.	
umí vysvětlit stavbu buňky hub a rostlin umí popsat části hub zná význam hub v přírodě pozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby	<ul style="list-style-type: none"> • houby 	6.	
vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin pozná základní lišejníky	<ul style="list-style-type: none"> • lišejníky 	6.	
popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů	<ul style="list-style-type: none"> • nižší živočichové (bezobratlí) 	6.	
seznámí se s některými žahavci	<ul style="list-style-type: none"> • žahavci 	6.	
rozlišuje vnitřní a vnější parazity	<ul style="list-style-type: none"> • ploštěnci • hlísti 	6.	OSV – rozvoj schopností poznávání
rozliší plže, mlže a hlavonožce	<ul style="list-style-type: none"> • měkkýši 	6.	
vysvětlí význam žížaly v přírodě popíše její tělo	<ul style="list-style-type: none"> • kroužkovci 	6.	
dokáže popsat vnější a vnitřní stavbu těla členovců	<ul style="list-style-type: none"> • členovci – pavoukovci 	6.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Přírodopis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
rozlišuje jednotlivé třídy členovců			
uvede nejznámější zástupce koryšů	<ul style="list-style-type: none"> • koryši 	6.	
dokáže popsat tělo včely medonosné jako příklad hmyzu rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou orientuje se v řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce pozná pozitivní i negativní význam různých druhů hmyzu	<ul style="list-style-type: none"> • hmyz 	6.	
pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska a seznámí se s jejich zástupci	<ul style="list-style-type: none"> • ostnokožci 	6.	
porovná vnitřní a vnější stavbu primitivních živočichů	<ul style="list-style-type: none"> • strunatci: podkmen pláštěnci a bezlebeční 	7.	
vysvětlí pojem strunatci	<ul style="list-style-type: none"> • strunatci: podkmen obratlovci 	7.	
dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalení pozná vybrané zástupce paryb a ryb rozumí postavení ryb v potravním řetězci a jejich významu v potravě člověka	<ul style="list-style-type: none"> • třídy: kruhoustí • paryby • ryby 	7.	EV - ekosystémy
pozná stavbu těla obojživelníků a jejich nejdůležitější zástupce	<ul style="list-style-type: none"> • obojživelníci 	7.	
pozná stavbu těla a zástupce plazů seznámí se s cizokrajnými druhy a možnostmi chovu v teráriích	<ul style="list-style-type: none"> • plazi 	7.	
popíše stavbu těla ptáků zná nejrozšířenější druhy vysvětlí přizpůsobení ptáků danému prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • ptáci 	7.	
popíše stavbu těla savců pozná vybrané zástupce zná význam savců v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> • savci 	7.	
vysvětlí vývoj rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • přechod rostlin na souš 	7.	
dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu	<ul style="list-style-type: none"> • vyšší rostliny 	7.	
zná příklady výtrusných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny výtrusné 	7.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Přírodopis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: umí rozlišit mechorosty a kaprad'orosty vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • mechorosty • kaprad'orosty – plavuně, přesličky, kapradiny 	7.	
vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami rozliší hlavní zástupce nahosemenných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • nahosemenné rostliny 	7.	
zná význam lesa a způsoby jeho ochrany	<ul style="list-style-type: none"> • ekosystém les 	7.	EV - ekosystémy
vysvětlí funkce částí rostlinného těla – kořen, stonek, list, květ, plod	<ul style="list-style-type: none"> • stavba rostlinného těla 	7.	
vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady rozliší podle znaků základní čeledi rostlin pozná významné zástupce jednotlivých čeledí	<ul style="list-style-type: none"> • krytosemenné rostliny 	7.	
pozná některé chráněné rostliny a živočichy a seznámí se s Červenými knihami	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody 	7.	EV – vztah člověka k prostředí
umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu umí vysvětlit vývoj člověka zná lidské rasy a jejich znaky	<ul style="list-style-type: none"> • původ a vývoj člověka 	8.	MKV – etnický původ
umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus, anatomie a fyziologie	<ul style="list-style-type: none"> • biologie člověka 	8.	
zná význam soustavy tvořící oporu a tvar těla dovede pojmenovat základní kosti zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • soustava opěrná 	8.	
zná význam svalů a jejich rozmístění po těle	<ul style="list-style-type: none"> • soustava pohybová 	8.	
zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve	<ul style="list-style-type: none"> • tělní tekutiny 	8.	
zná stavbu srdce a druhy cév umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy	<ul style="list-style-type: none"> • oběhová soustava 	8.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Přírodopis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u> Žák:	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci			
umí pojmenovat části dýchací soustavy vysvětlí činnost dýchací soustavy při zátěži a v klidu zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence a zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • dýchací soustava 	8.	
zná stavbu a funkci vylučovací soustavy zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • soustava vylučovací 	8.	
zná význam a stavbu kůže zná příčiny onemocnění kožní soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • soustava kožní 	8.	
zná stavbu nervové soustavy umí popsat její činnost zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • nervová soustava 	8.	
zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení organismu	<ul style="list-style-type: none"> • žlázy s vnitřní sekrecí 	8.	
zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové orgány 	8.	
zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka zná návykové látky a jejich nebezpečí	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena duševní činnosti 	8.	EV – vztah člověka k prostředí
umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy vysvětlí způsob oplození zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob	<ul style="list-style-type: none"> • pohlavní soustava • rozmnožování 	8.	
popíše jednotlivé etapy života	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj lidského jedince 	8.	
vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	<ul style="list-style-type: none"> • genetika 	8.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Přírodopis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> • nemoci, úrazy, prevence • epidemie • pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	8.	
vysvětlí vznik Země, její stavbu a vznik života na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> • naše Země ve vesmíru 	9.	
rozliší prvky souměrnosti krystalu orientuje se ve stupnici tvrdosti seznámí se s fyzikálními a chemickými vlastnostmi nerostů	<ul style="list-style-type: none"> • mineralogie – nerost, hornina, krystal 	9.	
podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty zná význam důležitých nerostů	<ul style="list-style-type: none"> • třídění nerostů 	9.	
rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše, jak vznikají zná význam důležitých hornin	<ul style="list-style-type: none"> • petrologie – horniny 	9.	
rozlišuje důsledky vnitřních geologických dějů	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní geologické děje 	9.	
uvede příklady vnějších geologických dějů popíše druhy zvětrávání	<ul style="list-style-type: none"> • vnější geologické děje 	9.	
porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy	<ul style="list-style-type: none"> • pedologie 	9.	
popíše teorie vzniku a vývoje života na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj života na Zemi 	9.	
rozliší geologické éry podle znaků a typických organismů	<ul style="list-style-type: none"> • éry vývoje Země 	9.	
pozná základní ekologické pojmy rozliší živé a neživé složky životního prostředí uvede příklad potravního řetězce vysvětlí vztahy mezi populacemi a uvede příklady parazitizmu a symbiózy	<ul style="list-style-type: none"> • ekologie 	9.	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky na rovnováhu ekosystémů sleduje aktuální stav životního	<ul style="list-style-type: none"> • stav životního prostředí 	9.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Přírodopis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie			
orientuje se v globálních problémech biosféry	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a biosféra 	9.	EV – vztah člověka k prostředí
uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> • význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	9.	EV – vztah člověka k prostředí

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpisné vzdělávání umožňuje žákům porozumět přírodním, hospodářským a sociálním podmínkám života lidí v místní krajině, v místním regionu, na území ČR, v Evropě a v dalších světadílech. Pomáhá žákům orientovat se v současném světě a v jeho problémech, uvědomovat si civilizační rizika i vlastní spoluzodpovědnost za budoucnost lidstva. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu, jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Chápu důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku. V 6.,7.a 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. ročníku jednu hodinu týdně. Navazuje a dále obohacuje učivo z prvouky a z vlastivědy.

Cíle vzdělávání v předmětu zeměpis

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů a procesů
- používání základních geografických pojmů
- získávání a rozvíjení dovednosti pracovat s různými zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot a lidských výtvorů
- aktivní podpora ochrany životního prostředí
- podporování trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- porozumění průběhu a příčinám různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; poznávání lidí; mezilidské vztahy; hodnoty, postoje, praktická etika; kreativita; kooperace a kompetice; komunikace

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

Multikulturní výchova - kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova - ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci vyhledávají, shromažďují a třídí informace z různých informačních zdrojů
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají, propojují do širších celků, hledají souvislosti a formulují závěry
- žáci využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů, samostatně pozorují
- získané poznatky využívají žáci v praktickém životě
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni rozpoznat a pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení

- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svoje rozhodnutí
- žáci využívají metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují, respektují názory druhých
- žáci rozumí různým typům textů, obrazovým materiálům, grafům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, využívají je ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- žáci se učí zodpovědnosti za svá jednání, dodržovat dohodnuté postupy a termíny
- žáci respektují různé názory, oceňují zkušenosti druhých lidí a čerpají z nich poučení
- žáci si vytváří pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci odmítají útlak a hrubé zacházení, podle svých možností poskytují účinnou pomoc
- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- žáci chrání a oceňují naše tradice, naše kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- žáci dodržují pravidla bezpečného chování v terénu
- žáci využívají získané znalosti k rozhodnutí o svém profesním zaměření

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Zeměpis	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák:			
objasní postavení Země ve vesmíru, složení a stáří vesmíru a sluneční soustavy	<ul style="list-style-type: none"> naše planeta je součástí vesmíru 	6.	OSV – rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
porovná vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy			
získá základní představu o vzdálenostech ve vesmíru a přístrojích, pomocí nichž lze vesmír zkoumat			
vyjmenuje důkazy kulatosti Země	<ul style="list-style-type: none"> tvar a rozměry Země 	6.	
porozumí orientaci na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic			
pochopí pojmy: poledníky, rovnoběžky, zeměpisná šířka, zeměpisná délka, zeměpisná síť, obratníky, polární kruhy			
podle zadaných souřadnic nalezne místo na Zemi a dokáže určit zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi			
ukáže na glóbusu či na mapě jednotlivé polokoule	<ul style="list-style-type: none"> určování zeměpisné polohy 	6.	
vysvětlí pojem glóbus a jeho měřítko			
zná dva základní pohyby Země a vysvětlí jejich důsledky	<ul style="list-style-type: none"> Země v pohybu 	6.	
vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období			
orientuje se v časových pásmech			
zná základní údaje o Měsíci - pohyby, povrch, fáze	<ul style="list-style-type: none"> jediná přirozená družice Země 	6.	
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických materiálů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů		6.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Zeměpis	<i>Období:</i> 3.				
umí vysvětlit, co je to mapa a jak se využívá	<ul style="list-style-type: none"> co je to mapa 	6.				
umí vyjmenovat prvky mapy						
vysvětlí pojmy výškopis, vrstevnice, polohopis		6.				
chápe rozdíl v metodách tvorby map v minulosti a nyní	<ul style="list-style-type: none"> druhy map 	6.	OSV – rozvoj schopností poznávání			
zná různé druhy map a jejich praktické využití						
orientuje se v obsahu a v rejstříku Školního atlasu světa a v autoatlasu						
umí orientovat mapu						
umí určit v mapě vlastní stanoviště	<ul style="list-style-type: none"> práce s mapou terénní geografická výuka, 	6.	OSV – poznávání lidí; mezilidské vztahy; hodnoty, postoje, praktická etika MDV – práce v realizačním týmu; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			
umí určovat azimut						
umí přepočítavat vzdálenosti podle různých měřítek						
umí znázornit prošlou trasu graficky						
používá s porozuměním topografickou a kartografickou terminologii						
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu						
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny						
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech						
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost					6.	
vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a					6.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Zeměpis	<i>Období:</i> 3.	
myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			
určí jednotlivé složky a prvky přírodní sféry, pochopí jejich rozmanitost, vzájemnou souvislost a podmíněnost		6.	
objasní působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a na příkladech vysvětlí, jak ovlivňují přírodu a lidskou společnost			
vysvětlí stavbu Země			
popíše dno oceánu			
vysvětlí pohyby zemských desek a jejich důsledky		6.	<p>OSV – kreativita; kooperace a kompetice</p> <p>EV – ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí</p>
objasní základní příčiny vzniku pohoří	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní složky a oblasti Země 		
zná působení vnějších geologických sil			
dokáže vysvětlit způsoby vzniku ostrovů a popíše život lidí na ostrovech			
chápe význam vody, porovná objem zásob vody na Zemi			
popíše oběh vody			
rozumí základním pojmům z hydrologie			
chápe základní pojmy: atmosféra, počasí, podnebí, meteorologické prvky			
uvědomuje si význam meteorologických předpovědí a vliv počasí na činnost lidí			
pozoruje počasí v místě bydliště			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Zeměpis	<i>Období:</i> 3.	
odůvodní odlišnosti jednotlivých podnebných pásů a zhodnotí jejich vliv na přírodu a život lidí			
objasní vznik půdy, složení půdy, rozlišuje druhy a typy půd			
vysvětlí pojmy přírodní krajina a ekosystém			
charakterizuje přírodní podmínky polárních krajů, tunder, lesů mírného pásu, stepí, středomořské oblasti, pouští, savan a tropických deštných lesů a porovná je			
ukáže oblasti rozšíření přírodních krajin na mapě, uvede příklady jejich hospodářského využití a jejich ohrožení			
vysvětlí změny přírodního prostředí v závislosti na stoupající nadmořské výšce			
charakterizuje přírodní podmínky horských oblastí, ukáže jejich rozšíření, uvede příklady hospodářského využití hor			
uvede příklady přírodních katastrof a možnosti ochrany lidí			
chápe oboustranný vztah mezi přírodou a člověkem, nezbytnost využívání přírodních zdrojů člověkem a nutnost jimi šetřit		6.	
vysvětlí pojmy domov, obec, stát, EU			
má představu o počtu lidí na Zemi, o jeho růstu a rozložení			
chápe strukturu lidí podle ras, jazyků, náboženství, vzdělání a zaměstnání	<ul style="list-style-type: none"> • jak žijí lidé 		OSV – mezilidské vztahy; komunikace
srovnává kulturní zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur		6.	VDO – formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu
umí vysvětlit pojmy sídlo, vesnice, město, urbanizace			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a příroda	<i>Předmět:</i> Zeměpis	<i>Období:</i> 3.	
dokáže charakterizovat příklady obydlí v různých oblastech světa ve vztahu k přírodním podmínkám a stupni rozvoje společnosti			rozhodování
vysvětlí pojem město, uvede jeho funkce, vyhledá světová velkoměsta, aglomerace			
objasní význam lesa pro člověka, popíše největší oblasti rozšíření lesů			MKV – lidské vztahy; etnický původ;
pochopí nezbytnost vody pro život, popíše způsoby hospodaření s vodou, význam rybolovu			multikulturalita; princip sociálního smíru a solidarity
pochopí význam zemědělství pro obživu lidí, jeho závislost na přírodních podmínkách i na vyspělosti země			MDV – fungování a vliv médií ve společnosti; kritické čtení a vnímání mediálních sdělení;
objasní význam průmyslu, seznámí se s hlavními odvětvími, uvede příklady výrobků			tvorba mediálního sdělení
jmenuje jednotlivé druhy dopravy, porovná jejich přednosti a nevýhody			
vyhledává spoje v jízdním řádu a na internetu			
umí vysvětlit pojem služby, jejich členění, charakterizuje služby v obci a regionu			
uvědomuje si, že existují země vyspělé a zaostalé, vysvětlí, jak posuzujeme vyspělost států, která kritéria lze použít			
chápe význam slova globalizace, vysvětlí její klady a zápory		6.	
chápe význam informací, nutnost jejich výběru a ověřování jejich pravdivosti			
chápe význam mezinárodní spolupráce			
vyjmenuje nejdůležitější mezinárodní organizace			

5.8 Člověk a zdraví

Do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou zařazena témata Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova a Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.).

5.8.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova představuje důležitou formu pohybového učení a je zdrojem pro využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.

Hodnocení žáků je motivační, vychází ze somatotypu žáka a posuzuje osobní výkony každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových tabulek. Zohledňujeme růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmět tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících prvního stupně 2 hodiny týdně. Ve všech ročnících jsou využívány různé metody a činnosti k naplňování očekávaných výstupů.

Cíle vzdělávání v předmětu tělesná výchova

- osvojení nových pohybových dovedností
- orientace v otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví
- zvládnutí hygienických a bezpečnostních zásad
- prožívání pohybových činností a jejich využívání při překonávání negativních tělesných či duševních stavů, zdravotní prevence
- uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu, využití v meziosobních vztazích

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, kreativita; sociální rozvoj – kooperace a kompetice; morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se naučí rozumět obecně používaným termínům oblasti tělesné výchovy
- žáci si osvojí prožívání sportovních aktivit

Kompetence k řešení problémů

- žáci obhájí svůj názor, přistupují k sobě i k ostatním uvážlivě, vnímají a uvědomují si různé přístupy různých lidí ke stejné věci

Kompetence komunikativní

- žáci umí vyslechnout názor druhých lidí, vhodně reagují
- žáci umí poskytnout dostatečný prostor k projevům ostatních

Kompetence sociální a personální

- žáci si vybudují zásady chování
- žáci se naučí spolupracovat ve sportovních týmech
- žáci si osvojí přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- žáci se naučí v sobě budovat sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci se zapojí aktivně do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- žáci vysvětlí nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- žáci dodržují pravidla ve sportu i mimo něj, pravidla fair play
- žáci vysvětlí potřebu pohybových aktivit pro člověka

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova představuje důležitou formu pohybového učení. Směřuje k poznávání vlastních pohybových schopností a účinků pohybových aktivit na tělesnou zdatnost. Předpokladem je prožitek z pohybu, komunikace při pohybu a dobře zvládnutá dovednost. Pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznáváním a rozvíjením pohybového nadání a odhalováním zdravotních oslabení žáků a jejich korekcí. Při naplňování očekávaných výstupů jsou využívány různé vyučovací metody a styly.

Hodnocení žáků je motivační, vychází ze somatotypu žáka a posuzuje osobní výkony každého jednotlivce a jejich zlepšování. Žáci nejsou paušálně porovnáváni podle výkonových tabulek, bereme v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav každého žáka.

Předmět tělesná výchova je vyučován v 6. – 9. ročníku druhého stupně s dotací 2 hodiny týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu tělesná výchova

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty pro život
- získávání orientace v názorech na to, co je zdravé, a na to, co není zdravé
- zvládnutí hygienických a bezpečnostních zásad
- prožívání pohybových činností a jejich využívání při překonávání negativních tělesných či duševních stavů, zdravotní prevence
- propojování zdraví a dobrých sociálních vztahů se základními etickými a morálními postoji
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se naučí poznávat vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- žáci si osvojí prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- žáci systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci přemýšlejí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a o hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- žáci hledají vhodné taktiky v individuálních a kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- žáci umí vyslechnout názor druhých lidí, vhodně reagují
- žáci umí poskytnout dostatečný prostor k diskusi o taktice družstva
- žáci pořizují záznam a obrazový materiál ze sportovních akcí a prezentují je

Kompetence sociální a personální

- žáci budují zásady chování, pravidla fair-play
- žáci se naučí spolupracovat ve sportovních týmech
- žáci si osvojí přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- žáci se naučí v sobě budovat sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci se zapojí aktivně do sportovních činností
- žáci poskytnou první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- žáci se věcně seznámí se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- žáci si jsou vědomi dodržování pravidel ve sportu i v osobním životě
- žáci vysvětlí nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- žáci si uvědomují rizika při pohybových aktivitách a snaží se je minimalizovat
- žáci vysvětlí potřebu pohybových aktivit pro člověka

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
<p>Žák:</p> <p>dokáže vnímat význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty</p> <p>užívá a rozpozná základní startovní povely</p> <p>užívá základy techniky nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>užívá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</p> <p>při vytrvalosti dovede uplatnit vůli</p> <p>získané dovednosti dokáže uplatnit jako reprezentant školy</p> <p>zvládá organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony</p>	<p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy, olympijské disciplíny • základní pravidla atletických soutěží • základy techniky disciplín a postupné zlepšování • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • základy evidence výkonů • atletické činnosti: běh rychlý, běh vytrvalostní do 3 000 m, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí 	6.-9.	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebezpečí; poznávání lidí; mezilidské vztahy</p>
<p>používá aktivně osvojené pojmy</p> <p>ovládá bezpečně záchranu a pomoc</p> <p>provede kotoul vpřed, stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes kozu, výmyk, základní prvky na kladině, cvičební prvky na kruzích a na trampolínce</p> <p>dokáže zvládnout obtížný prvek s pomocí</p> <p>při cvičení uplatní svůj fyzický potenciál</p> <p>zvládá jednoduché taneční kroky, ukáže gymnastické prvky a užije je při přípravě krátké sestavy, využívá hudební doprovod</p> <p>dokáže rozvíjet pohybové předpoklady a koriguje svalová oslabení</p>	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje • záchrana a pomoc • akrobacie - přeskoky, hrazdy, kladina, trampolínka, kruhy, švédská bedna • šplh • rytmická a kondiční gymnastika (např. polka) • různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem • technika a estetika pohybu • zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality • rychlostně silová cvičení • protahovací a napínací cvičení (strečink) 	6.-9.	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání; psychohygiena; komunikace; kreativita</p>

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 3.	
zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů	SPORTOVNÍ HRY <ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla sportovních her • specifikace bezpečnosti a hygieny • úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře • radost ze hry, prožitek, spolupráce • rozvoj herních dovedností • herní role a funkce (brankář, útočník atd.) • základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her • příprava a organizace utkání • úprava různých povrchů hřišť Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal, frisbee, házená	6.-9.	OSV – mezilidské vztahy; poznávání lidí; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; kreativita; kompetice a kooperace
snaží se o fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného			
rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí			
ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře			
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech			
dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků			
provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po něm			
používá jeden nebo dva plavecké způsoby, startovní skok a obrátku	PLAVÁNÍ <ul style="list-style-type: none"> • základní plavecké disciplíny • význam plavání pro regeneraci a pro zdraví • záchrana tonoucího 	6.-9.	
předvede první pomoc při záchraně tonoucího			
zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost	BRUSLENÍ <ul style="list-style-type: none"> • osvojení sportu na ledě • jednoduché prvky při jízdě - jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, směna směru • ošetření bruslí a bot 	6.-9.	
ukáže jednotlivé prvky při jízdě			
provede ošetření bruslí			
zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost	LYŽOVÁNÍ <ul style="list-style-type: none"> • osvojení sportu na horách • jednoduché prvky při jízdě - pluh, obloučky, zastavení • ošetření lyží a bot • způsoby záchrany a přivolání pomoci 	7.	
ukáže jednoduché prvky při jízdě			
provede ošetření lyží			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 3.	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ <ul style="list-style-type: none"> • přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	6.-9.	EV – vztah člověka k prostředí; hodnoty, postoje, praktická etika
zvládá pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km			
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ <ul style="list-style-type: none"> • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • zdravý životní styl 	6.-9.	EV – hodnoty, postoje, praktická etika
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti			
uplatňuje vhodné a bezpečné chování na sportovištích i v přírodě			

5.8.2 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět výchova ke zdraví umožňuje žákům porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů, rodinného života, rodičovství a osobního bezpečí. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit své sociální, psychické a fyzické zdraví a být za ně odpovědný. Klade důraz na praktické dovednosti, osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, v rodině a v mimoškolních činnostech.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Předmět je vyučován v 6., 7. a 8. ročníku jednu hodinu týdně.

Cíle vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví

- upevňování hygienických, stravovacích, pracovních a zdravotně preventivních návyků
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
- uplatňování zdravého způsobu života
- pochopení problémů v oblasti rodinného života, vztahů mezi vrstevníky a pravidel soužití v komunitě
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- vytváření aktivního přístupu žáků k rozvoji a ochraně zdraví
- pochopení tělesných a psychosociálních změn v období dospívání
- formování odpovědného chování a rozhodování v otázkách partnerství a rodičovství a odpovědného sexuálního chování

- vedení žáků k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygienu; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost

a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova – lidské vztahy; etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; fungování a vliv médií ve společnosti; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel předkládá žákům dostatek informačních zdrojů s tematikou ochrany a podpory zdraví a vede je k jejich využívání v praktickém životě
- žáci vyhledávají a třídí informace, posoudí je a propojují s dříve osvojenými poznatky
- učitel vede žáky k péči a ochraně vlastního zdraví

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá žákům náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů
- žáci analyzují problémy, shromažďují informace k jejich řešení a vyvozují závěry pro své chování, jednání a rozhodování
- učitel vede žáky k porovnávání názorů, ke kritickému posuzování mediálních sdělení a k obhajobě vlastních názorů

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří pro žáky příležitosti k aktivnímu naslouchání, vedení dialogu a komunikování v týmu
- žáci srozumitelně, výstižně a kultivovaně komunikují s vrstevníky
- žáci se učí asertivní komunikaci, osvojují si dovednosti komunikační obrany proti agresí a bezohlednosti
- žáci rozvíjejí komunikativní dovednosti k formování vztahů potřebných k bezproblémovému soužití a spolupráci s ostatními lidmi v prostředí rodiny, školy, zájmových činností a širší komunity – empatie, vyjednávání, kompromis

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině na základě otevřené a respektující se komunikace a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci se chovají kultivovaně k osobám opačného pohlaví, pomáhají slabším a hendikepovaným
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnému chování
- žáci v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ní požádají
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty k člověku

Kompetence občanské

- žáci se aktivně zapojují do činností souvisejících s ochranou a podporou zdraví v rodině, ve škole, v obci aj.
- žáci se odpovědně rozhodují a pohotově jednají v situacích úrazu, náhlého ohrožení zdraví apod.
- žáci uplatňují odpovědné chování v krizových a rizikových situacích

Kompetence pracovní

- žáci uplatňují osvojené postupy ochrany a podpory zdraví při praktických činnostech ve škole i mimo ni (sportovní soutěže, práce s počítačem, lyžařské kurzy apod.)

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a zdraví	<i>Předmět:</i> Výchova ke zdraví	<i>Období:</i> 3.	
<u>Očekávané výstupy</u>	<u>Učivo</u>	<u>Ročník</u>	<u>Průřezová témata</u>
Žák: respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (bezpečné chování a komunikace, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení) • Vztahy mezi lidmi (vztahy ve dvojici; vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity) • Osobnostní a sociální rozvoj (sebepoznání a sebepojetí; utváření vědomí vlastní identity, seberegulace a sebeorganizace činností a chování; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace; morální rozvoj, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování; dopad vlastního jednání a chování) 	6.-8.	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; kreativita Sociální rozvoj: poznání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice Morální rozvoj: řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšného zdraví			
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální rozvoj (sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace; morální rozvoj) • Zdravý způsob života a péče o zdraví (výživa a zdraví; pitný režim; tělesná a duševní hygiena; režim dne; vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim; ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu 		<p>Výchova demokratického občana občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví			
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<p style="text-align: center;"><i>Oblast:</i> Člověk a zdraví</p>	<p style="text-align: center;"><i>Předmět:</i> Výchova ke zdraví</p>	<p style="text-align: center;"><i>Období:</i> 3.</p>	
<p>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty; ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče, základy první pomoci; vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (stres a jeho vztah ke zdraví; auto – destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí • Hodnota a podpora zdraví (celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci; podpora zdraví a její formy; podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví) 	<p>6.- 8.</p>	<p>Multikulturní výchova lidské vztahy; etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Environmentální výchova lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí</p>

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a zdraví	<i>Předmět:</i> Výchova ke zdraví	<i>Období:</i> 3.	
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> Zdravý způsob života a péče o zdraví (výživa a zdraví; tělesná a duševní hygiena; režim dne; ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy) 	6.- 8.	
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci) 	6.-8.	Mediální výchova kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; fungování a vliv médií ve společnosti; práce v realizačním týmu
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví a v rámci školy a obce	<ul style="list-style-type: none"> Změny v životě člověka a jejich reflexe (dětství, puberta, dospívání; sexuální dospívání a reprodukční zdraví) 	6.- 8.	
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none"> Změny v životě člověka a jejich reflexe (dětství, puberta, dospívání; sexuální dospívání a reprodukční zdraví) 	6.- 8.	

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a zdraví	<i>Předmět:</i> Výchova ke zdraví	<i>Období:</i> 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální rozvoj (sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace; morální rozvoj) 		
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> Změny v životě člověka a jejich reflexe (dětství, puberta, dospívání; sexuální dospívání a reprodukční zdraví, zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity) 	6.- 8.	
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování			
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc sobě nebo druhým	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální rozvoj (sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace; morální rozvoj) Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti); ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, 	6.- 8.	
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi			

Základní škola, Jičín, Poděbradova 18
Školní vzdělávací program

<i>Oblast:</i> Člověk a zdraví	<i>Předmět:</i> Výchova ke zdraví	<i>Období:</i> 3.	
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc; uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí)		

6. Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	CHARAKTERISTIKA DODATKU	5
4.	UČEBNÍ PLÁN.....	7
4.3	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	8
5.	UČEBNÍ OSNOVY	11
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	11
5.1.2	<i>Cizí jazyk - anglický jazyk</i>	11
5.1.4	<i>Další Cizí jazyk - německý jazyk</i>	22
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	31
5.2.1	<i>Matematika</i>	31
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	38
5.4.1	<i>Prvouka</i>	38
5.4.2	<i>Vlastivěda</i>	43
5.4.3	<i>Přírodověda</i>	48
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	53
5.5.1	<i>Dějepis</i>	53
5.5.2	<i>Občanská výchova</i>	61
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	69
5.6.3	<i>Přírodopis</i>	69
5.6.4	<i>Zeměpis</i>	78
5.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	87
5.8.1	<i>Tělesná výchova</i>	87
5.8.2	<i>Výchova ke zdraví</i>	96
6.	OBSAH.....	104